

Ajakirjanduse ja infolevi õppekavagrupi hindamisotsus Tallinna Ülikool

29/09/2017

**Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri
kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada
hindamiskomisjoni aruande ja viia järgmine Tallinna Ülikooli
ajakirjanduse ja infolevi õppekavagrupi esimese ja teise
õppeastme kvaliteedihindamine läbi 7 aasta pärast**

Lähtuvalt ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ja Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punktides 3.7.3 ja 3.7.1 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel" punktist 41.1 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Tallinna Ülikool kooskõlastas EKKAg õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja 1.03.2016.
2. EKKA juhataja kinnitas 15.02.2017 korraldusega Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli ajakirjanduse ja infolevi õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus

Ágústa Pálsdóttir	Komisjoni esimees, professor, University of Iceland, Island
Leen d'Haenens	Professor, KU Leuven, Belgia
Väino Koorberg	Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Seltsi liige, Eesti
Annisa Suliman	Principal Lecturer, Leeds Beckett University, UK
Meelis Süld	Eesti Ajakirjanike Liidu juhatuse esimees, Eesti
Marija Vasilevska	Student, University of "Ss. Cyril and Methodius", Macedonia
Margus Viher	Patendiameti peadirektor, Eesti

3. Tallinna Ülikool esitas ajakirjanduse ja infolevi õppekavagrupis hindamisele järgmised õppekavad:

Infoteadus (bakalaureuseõpe)

Infoteadus (magistriõpe)

Digitaalraamatukogundus (magistriõpe, ingliskeelne ühisõppekava Parma ülikooliga)

Ajakirjandus (bakalaureuseõpe)

Kommunikatsioon (magistriõpe)

4. Tallinna Ülikool esitas eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 23.01.2017, mille hindamiskoordinaator saatis komisjonile 14.02.2017.
5. Hindamiskülastus Tallinna Ülikoolis toimus 18.-19.04.2017.
6. Komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 5.06.2017, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 7.06.2017 ja millele Tallinna Ülikool esitas vastuse 21.06.2017.
7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 21.06.2017. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA koduleheküljel.
8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 25.08.2017.
9. Nõukogu arutas saadud dokumente 29.09.2017 istungil 8 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised Tallinna Ülikooli ajakirjanduse ja infolevi õppekavagrupi esimest ja teist õppeastet puudutavad tugevused, soovitused ning parendusvaldkonnad.

Õppekavagrupi tasand

Tugevused

- 1) Akadeemiline personal on oma tööle väga pühendunud.
- 2) Eduka välissuhtluse tulemusena õpetab ülikoolis hulgaliselt välislektoreid. See annab õppekavadele märgatava lisaväärtuse.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppejõudude kõrge töökoormus võib kujuneda tõsiseks probleemiks, millega tuleks lähitulevikus kindlasti tegeleda. Soovitav on värvata põhikohaga tööle rohkem noori kvalifitseeritud õppejõude.
- 2) Üliõpilaste rahvusvaheline mobiilsus on liiga madal ja seda tuleks tõsta.
- 3) Vähesed üliõpilased lõpetavad oma õpingud nominaalajaga. Samuti on osadel õppekavadel kõrge väljalangevuse määr. Soovitav on olukorda hoolikalt jälgida ning otsida sellele paindlikke lahendusi.
- 4) Kõrgkoolis tuleks arendada välja protseduurid, mille abil tõsta üliõpilaste aktiivsust tagasiside andmisel õppekavale kui tervikule.

Õppekavade tasand

INFOTEADUS (BAKALAUREUSE- JA MAGISTRIÕPE)

Tugevused

- 1) Õppekavadel on heas tasakaalus teoreetiline ja praktiline õpe, head suhted tööandjatega. Toimub suurepärase koostöö eriala praktikutega.
- 2) Õppekavad on teaduspõhised ning kajastavad viimaseid trende uurimissuundades.
- 3) Õppekavade tugevuseks on nende interdistsiplinaarsus ja koostöö teiste kõrgkoolidega.
- 4) Praktika on hästi korraldatud.
- 5) Enne õpingute algust koostatakse iga üliõpilase kohta individuaalne profiil, mis kajastab tema eelmisi õpinguid ja teadmisi.
- 6) Sisseastumiskonkurss infoteaduse õppekavadele on tihe.
- 7) Vilistlased on tööturul konkurentsivõimelised.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Soovitav on leida lisarahastust õppe- ja teadustööks ja õppejõudude arendamiseks, et aidata seeläbi kaasa ka õppekavaarendusele.
- 2) Bakalaureusekava lõpetajaid tuleks motiveerida jätkama õpinguid infoteaduse magistrikaval.
- 3) Õppekavade iseloomust lähtuvalt on oluline tagada, et eraldatakse piisavalt rahalisi vahendeid digitaalsete õppevahendite pidevaks ajakohastamiseks.

DIGITAALRAAMATUKOGUNDUS (MAGISTRIÕPE, INGLISKEELNE ÜHISÕPPEKAVA PARMA ÜLIKOOLIGA)

Tugevused

- 1) Õppekaval on tugev rahvusvaheline suunitlus. Õppekava valmistab lõpetajaid hästi ette õpingute jätkamiseks välisülikoolides.
- 2) Digitaalses õppekeskkonnas pakutakse isikustatud õppimisvõimalusi.
- 3) Õppejõud on kogenud ja pühendunud ning neid peetakse Eestis oma eriala arvamuslimidriteks.
- 4) Õppekaval õpetavad kogenud välisõppejõud.
- 5) Laialdane osalus rahvusvahelistes erialavõrgustikes toetab õppekavaarendust, õpetamistegevust ning teadusrahade taotlemist.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Sisseastujate arv on langustrendis. Lõppenud EL rahastuse tingimustes on vajalik otsida uusi finantseerimisallikaid ning taotleda nende kaudu uut rahastust – näiteks leida võimalusi, kuidas õppekaval saaksid õppida kolmanda maailma rahvusvahelised tudengid. Vajalikuks võib osutada ka õppekava profiili muutmine.
- 2) Soovitav on leida ühisõppekavale uusi rahvusvahelisi partnereid.
- 3) Õppekava rahvusvahelise iseloomu tõttu tuleb tagada piisavad rahalised vahendid õppeprotsessis kasutatavate digivahendite soetamiseks ja ajakohastamiseks.
- 4) Soovitav on rakendada õppeprotsessis suuremat paindlikkust, et soodustada õpingute õigeaegset lõpetamist.
- 5) Õppejõudude töökoormust tuleks vähendada, et neile jääks enam aega teadustööks ja enesetäienduseks.

AJAKIRJANDUS (BAKALAUREUSEÕPE)

Tugevused

- 1) Õppejõudkonna interdistsiplinaarsus tagab õppekava aja- ja asjakohasuse ning koos fookusega sotsiaalteadustele ja ristmeediale eristab TLÜ ajakirjanduse õppekava teistest sarnastest õppekavadest.
- 2) Õppekavasse tehakse kiirelt ja paindlikult muudatusi vastavalt saadud tagasisidele ja tööturu vajadustele.
- 3) Väljavaade seostada ajakirjandusõpinguid Balti Filmi- ja Meediakooli (BFM) kunsti ja audiovisuaalse kultuuri suunaga muudab õppekava senisest atraktiivsemaks nii üliõpilastele kui ka tööandjatele loomemajandussektoris. Ajakirjanduse ja BFM-i koostöö loob mh võimalused omandada pädevusi audiovisuaalse ajakirjanduse ja ristmeedia lugude loomise valdkonnas.
- 4) Õppekaval pööratakse olulist tähelepanu meeskonnatööoskuste arendamisele, mida vilistlased pidasid väga kasulikuks.
- 5) Tänu välisajakirjanduse ja uue meedia lisamisele õppekavasse on õppekava asjakohane ja globaalse suunitlusega.
- 6) Tänu rahvusvahelistele partneritele on kasvanud välisõppejõudude hulk.
- 7) Õppejõududel on tihedad sidemed erialavaldkonnaga, mis annab neile hea ülevaate uutest arengutest meediamaastikul ja meediatöök vajalikest oskustest ja pädevustest. Õppekava teeb huvitavaks praktika suur osakaal ning sellel õpetab hulgaliselt praktikuid, kes töötavad meediavaldkonnas ning jagavad üliõpilastega uusi huvitavaid vaatenurki.
- 8) Üliõpilastele on loodud tugisüsteemid.
- 9) Ainekursuse läbinud üliõpilasi intervjuueritakse ning neilt kogutud andmeid kasutatakse sisendina edasises tegevuses.
- 10) Et saada senisest tasakaalustatumat ja detailsemat ülevaadet meediatööstuse vajadustest ja teha õppekavas selle põhjal muudatusi, on õppekava koordinaator viinud läbi põhjalikud intervjuud selle esindajatega (IT-visionäärid, praktikud, ülikooli õppejõud).
- 11) Paranenud on üliõpilaste ligipääs suurepärasele stuudio- ja audiovisuaalsetele seadmetele, mis vastavad kaasaegse meediatööstuse standarditele.
- 12) Erivajadustega üliõpilastel on õppekavale suurepärase juurdepääs.
- 13) Kasutusel on mitmekesised õpistrateegiad – ümberpööratud klassiruumi meetod, e-õpe jne.
- 14) Üliõpilaste tagasiside õppekavale on positiivne. Nende hinnangul on õppeprotsess paindlik ja õpperühmade suurus hea. Üliõpilaste tagasisidet õppeprotsessile ja õppekavale arvestatakse ning selle põhjal tehakse kiiresti vajalikke muudatusi. Tagasiside on digiteeritud.
- 15) Õppeprotsessi toetavad suurepärase õppevahendid (uus õppehoone, hästivarustatud stuudio, arvutiklassid).
- 16) Üliõpilastel on võimalik ühendada omavahel tööd ja õppimist.
- 17) Teoreetilised õppematerjalid on praktiliste ülesannetega hästi seostatud.
- 18) Tänu õppekaval õpetavatele praktikutele leiavad üliõpilased õpingute ajal kergelt praktika- ja töökohti meediatööstuses.
- 19) Üliõpilaste ja õppejõudude vahel valitsevad head suhted. Õppejõud on üliõpilaste jaoks kättesaadavad.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituudile iseloomulike kunsti ja audiovisuaalse tehnoloogia elementide edukaks ühildamiseks ajakirjanduse õppekavaga on vaja

- selget strateegiat tagamaks, et ei toimuks dubleerimist õppeainete vahel ning et vastavad moodulid oleksid selgelt seotud õppekava ajakirjandusliku fookuse ja kompetentsidega.
- 2) Praktikute hinnangul esineb lünki nii õppekava teoreetilises osas (nt meediapsühholoogia) kui ka omandatavates oskustes meediaettevõtluse, projekti- ja brändijuhtimise vallas. Samuti peaks õppeained toetama üliõpilaste professionaalse identiteedi arengut ajakirjanikena.
 - 3) Õppekava ei sisalda piisavalt aineid, mis toetavad üliõpilaste isiklikku arengut – nt stressi juhtimine, läbipõlemise vältimine, ajakirjaniku ohutus, aja planeerimine, eetika, psühholoogia jne. Ka tööandjate arvates peaks õppekavas asetama senisest enam rõhku üliõpilaste ülekantavate pädevuste arendamisele.
 - 4) Vilistlasi tuleks rohkem kaasata õppeainete arendusse ja läbiviimisse, et nad saaksid jagada oma kogemusi ja parimaid praktikaid.
 - 5) Probleemiks on õppejõudude keskmisest suurem töökoormus ja madal palgatase, millel on mõju õppejõudude tervisele ja moraalile, teadusprojektide juhtimisele ja õpetamisele. Puudus on kvalifitseeritud juhendajatest. Õppekava viivad olulises osas läbi osakoormusega õppejõud ja praktikud, mis võib pikemas perspektiivis ohustada õppekava jätkusuutlikkust ja akadeemilist järjepidevust. Õppekavale on vaja värvata juurde täiskohaga õppejõude. Oluline on tagada nooremate õppejõudude järelkasv, pakkudes neile piisavalt toetust ja arenguvõimalusi.
 - 6) Soovitav oleks töötada välja kõrgkoolis õpetamise oskuste kursused spetsiaalselt praktikutele.
 - 7) E-õppe võimalused ei ole piisavalt välja arendatud, mistõttu ei ole üliõpilastel loenguväliselt ligipääsu vajalikele õppematerjalidele.
 - 8) Üliõpilasi tuleks lõputöö kirjutamiseks ettevalmistumisel eesmärgipärasemalt toetada.
 - 9) Puudus on eestikeelsetest ajakirjandusõpikutest.
 - 10) Üliõpilaste edasijõudmise ja õpingute lõpetamise määrad on madalal tasemel.
 - 11) Formaliseerida tuleks tagasisidemehhanismid õppejõudude ja töömaailma vahel.
 - 12) Üliõpilastele tuleks õppekaval senisest proaktiivsemalt pakkuda rahvusvahelise mobiilsuse võimalusi. Praegu ületab õppekaval õppivate välisüliõpilaste arv õpirändes osalejate arvu.
 - 13) Madal sisseastujate ja lõpetajate arv mõjutab kriitiliselt õppekava finantseerimist.
 - 14) Kõigi õppejõudude, üliõpilaste ja õppekoordinaatorite hinnangul tuleks muuta tagasisidesüsteem senisest personaalsemaks, et saada õppeprotsessi kohta isiklikumat ja detailsemat infot, sh võiks see sisaldada tudengite eneseanalüüsi. Praegu ei ole üliõpilastele selge, milliste konkreetsete muudatusteni nende tagasiside on viinud.
 - 15) Üliõpilaste muredega tegelemiseks tuleks luua läbipaistev süsteem, et neil oleks selge, kelle poole ülikoolis probleemide puhul pöörduda.

KOMMUNIKATSIOON (MAGISTRIÕPE)

Tugevused

- 1) Õppekavas on heas tasakaalus kommunikatsiooniteooriat ja uurimismeetodeid käsitlevad õppeained ja valdkondlikud kursused nagu sotsiaalne kommunikatsioon, keelepõhine kommunikatsiooni ja tervisekommunikatsioon.
- 2) Õppekava on mitmekülgne ja arvestab tööturu vajadustega, kasutades nt ära kliendiprojekte, et põimida õppetöösse elulisi praktikaelemente.
- 3) Üliõpilased hindavad õppekava sisu ning nende hinnangul väärtustavad tööandjad nende magistrikraadi ja professionaalsust.
- 4) Praktikakohad on tänu meediaettevõtete ja ministriumide lähedusele väga hästi kättesaadavad.
- 5) Osasid õppeaineid viiakse läbi inglise keeles ning õppekavale kaasatakse välisõppejõude, mis soodustab nii rahvusvahelist välismobiilsust kui rahvusvahelistumist kodus. Koostöös tööandjatega pakutakse Erasmuse üliõpilastele praktikakohti.

- 6) Õppejõud on magistritööde juhendamisele väga pühendunud. Toimuvad igapäevased magistritööde kirjutamise seminarid ja akadeemilise kirjutamise kursused, mis tõstavad üliõpilaste motivatsiooni ja nende magistritöö kvaliteeti. Seda illustreerib ka tudengite madal väljalangevus.
- 7) Digitehnoloogiate ja sotsiaalmeedia proaktiivne kasutus (nt kaugõppe moodulite sisseviimine, Moodle) võimaldab õpiressursse tõhusamalt kasutada.
- 8) Meediatöök on loodud suurepärased tingimused. Õppehoones on mitmeid avatud õpperuume, mida üliõpilased aruteludeks, õppimiseks, puhkamiseks ja iseseisvaks tööks aktiivselt kasutavad. Õppe- ja töötingimuste paranemist hindavad nii õppejõud kui üliõpilased – eriti tõstab see nende moraali pärast aastatepikkusi struktuurimuudatusi.
- 9) Üliõpilased hindavad kõrgelt õppekava praktilist suunitlust, interdistsiplinaarsust ning paindlikkust õppetöös, tööd väiksemates õpperühmades ja uuenduslike õpetamismeetodite kasutamist. Õppejõudude ja üliõpilaste vahel valitsevad head suhted. Õppejõud on üliõpilaste suhtes toetavad ning neile hästi kättesaadavad.
- 10) Üliõpilasi julgustatakse teoorias õpitut ka praktikas rakendama.
- 11) Erivajadustega üliõpilastel on õppehoonele väga hea juurdepääs.
- 12) Kogenumate ja vähem kogunud õppejõudude suhtarv on hea.
- 13) Õppekava ja –aineid viivad läbi entusiastlikud ja karismaatilised õppejõud, kes on kvalifitseeritud, motiveeritud ning nii akadeemilises kui erialases sfääris tunnustatud. Õppetöös kasutatakse külalisõppejõududena praktikuid. Õppejõud on teaduslikult aktiivsed ning kursis viimaste erialaste arengusuundadega.
- 14) Kogenumad õppejõud aitavad noorematel õppejõududel erialaseid kontakte luua ja siseneda rahvusvahelisse erialakogukonda. Õppejõud on seadnud õpetamisprotsessile kõrged standardid ning julgustavad vähem kogunud õppejõude osalema kõrgkoolis pakutatavatel pedagoogilistel koolitustel. Selle tulemusena on kasvanud tudengite rahulolu tase.
- 15) Lisaks formaalsele tagasisidele koguvad õppejõud õppetöö käigus ka personaalsemat tagasisidet, mis annab õppejõududele paremaid võimalused analüüsida ainekursust, õppeprotsessi ja üliõpilaste arengut. Lisaks individuaalsetele ja grupiaruteludele kasutavad õppejõud tagasiside andmiseks ka sotsiaalmeediat.
- 16) Üliõpilased on erialaselt motiveeritud ja võimekad.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Üliõpilastele tuleks paremini tutvustada kõrgetasemeliste välismaiste õppekavadega seotud võimalusi. Samuti võiks koostöös olemasolevate partneritega avada rahvusvahelisi magistritaseme ühisõppekavasid.
- 2) Üliõpilaste ja vilistlaste hinnangul tuleks õppekavas käsitleda ka eelarvestamist, projektijuhtimist ning meedia mõju.
- 3) Kuna kommunikatsiooni õppekava on kaasaegses meediakeskkonnas eriti relevantne, ühendades endas nii avalikkussuhete, turunduse kui ajakirjanduse elemente, peaks selle turundus olema senisest aktiivsem. Soovitav on õppekaval omandatavaid oskusi ja pädevusi nii riiklikul tasandil kui tööandjatele senisest paremini tutvustada. Praegu ei oska tööandjad magistrikraadi olemasolu eraldi väärtustada.
- 4) Rangelt võttes pakutakse ingliskeelsena ainult kolme õppeainet, mis muudab õppekava välisstudengite silmis oluliselt vähem atraktiivseks. Arvestades instituudi rahvusvahelist profiili, on soovitav suurendada ingliskeelsete õppemoodulite hulka.
- 5) Üliõpilaste tagasiside põhjal otsustades on nende töökoormus omandatavate ainepunktidega võrreldes liiga kõrge.
- 6) Probleemiks on õppejõudude vähesus ja madal palgatase. Praegu peavad kõik õppejõud äraelamiseks töötama ka väljaspool kõrgkooli. Samuti tuginetakse õppekavaarenduses ja

- õppetöö läbiviimises praegu liigselt praktikutele. Soovitav on töötada välja pedagoogiliste oskuste täiendamise programm praktikutele ning pakkuda neile nt poole kohaga lepinguid ülikoolis.
- 7) Ressursside puuduse, kõrge töökoormuse ja töökohustuste tõttu väljaspool ülikooli on õppejõudude jaoks keeruline erialasele arengule keskenduda. Piiratud on juurdepääs konverentsidele ja muudele arenguvõimalustele.
 - 8) Soovitav on suurendada eestikeelsete õppematerjalide hulka.
 - 9) E-õpet ei rakendata järjepidevalt, nt ei ole kättesaadavad video- ja audioleengud. Kuna enamik üliõpilastest töötavad, tuleks kaugõppe võimalused neile kasuks.
 - 10) Üliõpilastele tuleks kohe õpingute alguses tutvustada välismobiilsuse võimalusi, mida neil peaks olema võimalik lihtsalt ja paindlikult kasutada. Strateegiliselt oluline on tõsta üliõpilaste motivatsiooni õpirändes osaleda.
 - 11) Jätkuvalt tuleks korraldada arutelusid erialaliitude ja tööandjatega selle üle, milliseid pädevusi nad üliõpilastelt ootavad.
 - 12) Kohati võiks ligipääsetavust õppekavale parandada – näiteks peaks televisiooni käsitlevas osas pakkuma mingit alternatiivi nägemispuudega üliõpilastele.
 - 13) Õppekava juhtkonnal on soovitav jälgida vilistlaste edasijõudmist. Vilistlased peaksid olema senisest enam kaasatud õppekavaarendusse ja -läbiviimisse nii bakalaureuse- kui magistritasemel.
 - 14) Tudengeid tuleks informeerida sellest, kuidas nende tagasisidet on arvesse võetud ning milliseid muudatusi selle põhjal on ellu viidud.
10. Dokumendi „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ p 41 sätestab, et hindamiskomitee kinnitab hindamisaruande 3 kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomitee poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast.
11. Nõukogu kaalus punktis 9 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et õppekava, sellel toimuv õpe ning õppealane arendustegevus vastavad nõuetele ning

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Tallinna Ülikooli ajakirjanduse ja infolevi õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamine läbi 7 aasta pärast.

Otsus võeti vastu 8 poolthäälega. Vastu 0.

12. Järgmise õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja kooskõlastab EKKA büroo Tallinna Ülikooliga hiljemalt 29.09.2023.
13. Nõukogu teeb Tallinna Ülikoolile ettepaneku esitada EKKA-le hiljemalt 29.09.2018 tegevuskava aruandes toodud parendusvaldkondade ning soovitude arvestamise kohta.
14. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie EKKA hindamiskomiteele 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama. Otsuse kohtulik

vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Maaja-Katrin Kerem
Nõukogu aseesimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär